

Beslissing Regionale klachtencommissie

inzake klacht van de heer X

Klacht	:	2025/028
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz)
Datum binnenkomst klacht	:	2 december 2025
Datum hoorzitting	:	15 december 2025
Datum beslissing	:	19 december 2025

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 2 december 2025
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 8 december 2025

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van de heer X, hierna te noemen klager, van 2 december 2025. Verweerder, mevrouw A, psychiater, heeft op 8 december 2025 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 15 december 2025 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *secretaris:*
- *klager:* de heer X, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon
- *verweerder:* mevrouw A, psychiater
mevrouw B, AIOS

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over de aanzegging verplichte medicatie en over de verplichte opname.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt op het volgende neer.

Klager is het niet eens met zijn opname. Hij ruikt vreemde geuren in zijn huis en is ervan overtuigd dat zijn buurman hem met de dood bedreigt en dit doet door via de lucht bepaalde gevaarlijke stoffen in zijn woning te brengen. Volgens klager hebben ook andere mensen deze geuren geroken en daarom is er bij klager geen sprake van een psychose. Als klager zegt dat hij zijn buurman iets aan zal doen, wordt hij opgenomen terwijl het naar de mening van klager juist zo is dat zijn buurman hem met de dood bedreigt. Klager laat ter illustratie een opgenomen gesprek horen met een vriend die de geuren ook zou hebben geroken. Verder is klager het niet eens met de verplichte medicatie (clozapine) en het schema van ophogen van deze medicatie. Hij heeft veel last van de bijwerkingen, praat onduidelijk en loopt moeilijk. Hij neemt de medicatie in tabletvorm in maar is het er niet mee eens.

Het standpunt van verweerder komt op het volgende neer.

Klager is opgenomen met een crisismaatregel, gevolgd door een voortzetting crisismaatregel. Er zijn met name in de thuissituatie van klager de nodige problemen en gevaarlijke situaties geweest. De last van geuren leidde tot een moeilijker contact met het FACT en de woningbouwvereniging en ook tot verminderd contact met zijn moeder. In de woning van klager is op enig moment brand ontstaan. Ook is klager steeds dreigender geworden naar zijn buurman. Hij hield een mes bij zich en gaf aan dat hij de buurman mogelijk zou neersteken. Dit alles is de aanleiding geweest voor de opname op grond van een CM. Verweerder is van mening dat de medicatie die klager al dertig jaar gebruikt (acemap) minder goed is gaan werken. Het is ook denkbaar dat klager de medicatie niet meer accepteerde omdat dit een ander merk werd in een andere verpakking. Verweerder geeft verder aan dat de geuren die klager benoemt niet zijn waargenomen door anderen. Er wordt daarom uitgegaan van een psychose.

Omdat er in het verleden al twee verschillende antipsychotica zijn geprobeerd, nl. acemap en amisulpride, wordt nu gekozen voor clozapine. Hier is op 28 november mee gestart. Aanvankelijk werd het opbouwschema zoals de richtlijn voor clozapine dat voorschrijft, gevolgd. Gezien de bijwerkingen die dit voor klager oplevert, is er nu - in overleg met klager - voor gekozen om de opbouw meer geleidelijk te laten plaatsvinden. Ook is besloten om andere medicatie (benzo's) af te bouwen zodat de bijwerkingen daarvan ook minder worden.

Verweerder geeft aan dat de clozapine ook als verplichte zorg zal worden opgenomen in de Zorgmachtiging die inmiddels is aangevraagd. Desgevraagd geeft verweerder aan terughoudend te zijn met depotmedicatie tijdens een CM en een VCM.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 De ontvankelijkheid van de klacht

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub b van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 Procedurele waarborgen

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een voortzetting van de crisismaatregel. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgg:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvgg.

De klachtencommissie komt met betrekking tot de formele vereisten voor verplichte zorg tot het volgende oordeel:

- Uit het dossier en de verklaringen ter zitting blijkt dat de zorgverantwoordelijke zich regelmatig en ook specifiek voorafgaande aan de beslissing tot verplichte zorg, op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene en het voornemen om te besluiten tot verplichte zorg ook op 28-11-2025 met klager besproken heeft.
- De zorgverantwoordelijke heeft eveneens overleg gevoerd met de geneesheer-directeur over zijn voorgenomen besluit om tot verplichte zorg over te gaan.
- Klager heeft het schriftelijke en gemotiveerde besluit van de behandelaar d.d.26-11-2025 ontvangen waarin de onderbouwing van de beslissing over te gaan tot verplichte zorg is weergegeven. Tevens heeft klager de brief van de geneesheer-directeur ontvangen, eveneens van 28-11-2025 waarin hij geïnformeerd wordt over de mogelijkheid een klacht in te dienen en de hulp van de PVP of de FVP in te roepen.

¹ Indien van toepassing

5.3 Inhoudelijke waarborgen

5.4 Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvvgz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende:

- Toetsing ernstig nadeel: Uit hetgeen is vermeld in de desbetreffende beslissing verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het behandelplan, de beschikking, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van verweerder is, naar het oordeel van de klachtencommissie, genoegzaam gebleken dat er sprake is van ernstig nadeel, zowel voor klager zelf door gevaar in de thuissituatie waar als gevolg van de psychose gevaarlijke situaties ontstonden als ook voor derden die klager bedreigde als gevolg van zijn psychose.
- Verder zal de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg getoetst moeten worden aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid, en veiligheid.
De verplichte zorg is proportioneel, omdat deze opweegt tegen het aanzienlijke nadeel dat zowel voor klager als voor derden ontstaat of kan ontstaan bij niet behandelen van de psychose.
De klachtencommissie is van oordeel dat aan het subsidiariteitsvereiste is voldaan omdat behandelen op vrijwillige basis niet mogelijk is als gevolg van het ontbreken van ziektebesef en ziekte-inzicht.
Uit de ervaringen in het verleden is gebleken dat behandeling met een antipsychoticum effectief is en daarmee zowel aan de vereisten van doelmatigheid als veiligheid voldaan wordt.

6. BESLISSING

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van klager met betrekking tot de aanzegging van verplichte medicatie ongegrond. Met betrekking tot de klacht over de verplichte opname is de commissie niet bevoegd aangezien dit een beschikking van de burgemeester betreft waartegen beroep bij de rechtbank ingesteld kan worden. Bovendien is de CM al door de rechtbank voorgezet middels een VCM.

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.